

Dlouhodobý pobyt a účast na pojistném v zahraničí

Dotaz:

Manželka onemocněla před dvěma lety nemocí RS, žijeme ve Švýcarsku a v ČR nikdy nepracovala. Nyní se chceme přestěhovat zpět do ČR, bylo nám ale řečeno, že z důvodu pobytu v zahraničí nemá manželka právo jak na invalidní důchod, tak na léčbu.

Odpověď:

v případě, že Vaše žena pracovala 11 let ve Švýcarsku, ať se se svou žádostí určitě obrátí i na tamní orgány.

Pro vznik nároku na invalidní důchod v ČR je zapotřebí splnit určité podmínky. Jednak je to odpovídající zdravotní stav - posouzení invalidity se provádí podle vyhlášky 359/259 Sb., o posuzování invalidity (podrobněji přímo k problematice RS na www.roska.cz)

Dále je třeba splnit ještě druhou podmínku, a sice potřebnou dobu pojištění. Osoba sice může být vzhledem ke zdravotnímu stavu uznána invalidní (v I., II., nebo III. stupni) – pokud ale nesplní potřebnou dobu pojištění, nebude jí přiznána žádná finanční výplata. Potřebné doby pojištění jsou dány zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění:

Věk ke dni vzniku invalidity	Potřebná doba pojištění**
před 20. rokem	méně než 1 rok (stačí i 1 den)
od 20 do 21 let včetně	alespoň 1 rok
od 22 do 23 let včetně	alespoň 2 roky
od 24 do 25 let včetně	alespoň 3 roky
od 26 do 27 let včetně	alespoň 4 roky
od 28 do 37 let včetně	alespoň 5 let z posledních 10 let
od 38 let	alespoň 5 let z posledních 10 let nebo alespoň 10 let z posledních 20 let (stačí splnit jednu z podmínek)

** Potřebnou dobu pojištění lze získat následujícími způsoby:

- ✓ Zaměstnanost
- ✓ osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)
- ✓ náhradní doba pojištění :
 - osoby vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání (v zákonem stanoveném rozsahu),
 - osoby pečující o děti ve věku do 4 let,
 - osoby pečující o osobu, která je závislá na pomoci jiné fyzické osoby,
 - osoby pobírající invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, aj.

- ✓ Účast na důchodovém pojištění může být také dobrovolná.

Určitě bych vám doporučila obrátit se s otázkou důchodu přímo na Okresní správu sociálního zabezpečení v místě vašeho trvalého bydliště. I když Švýcarsko není členem Evropské unie, v jistých případech, právě např. sociálního zabezpečení, je možné výhody plynoucí z tohoto členství využít. Jednou z nich právě i sčítání dob sociálního pojištění v jednotlivých státech.

Stejně tak s úhradou léčby – na zdravotní pojišťovny registrované v České republice.